НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 52-654-04-16
Дата 27 / 05 2026 г.

17 73

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ КЪМ
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н КОНСТАНТИН ПРОДАНОВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл.79, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасям предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията, № 52-654-01-38, внесен от Явор Гечев и група народни представители на 11.05.2026 г., както следва:

1. На основание чл. 50, ал. 1 от Указ 883 за прилагане на Закона за нормативните актове § 1 да бъде разделен на § 1 и нови § 2-5:

1.1. Параграф 1 се изменя така:

„§1. В дял втори, наименованието на глава четвърта се изменя така: „ЗЛОУПОТРЕБА С МОНОПОЛНО, ГОСПОДСТВАЩО ИЛИ СЪВМЕСТНО ГОСПОДСТВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ“

1.2. Създава се нов § 2:

„§2. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

(2) В случай, че предприятието, което е обект на проучване, притежава на съответния пазар пазарен дял от най-малко 50 на сто в тежест на съответното предприятие е да докаже, че спрямо него не са налице обстоятелствата по ал. 1.“

1.3. Създава се нов § 3:

„§ 3. Създава се чл.20а:

„Съвместно господстващо положение“

Чл. 20а (1) Съвместно господстващо положение е налице, когато между две или повече предприятия съществува икономическа взаимозависимост или други фактори, водещи до създаване на връзка между тях, която им позволява да действат заедно в значителна степен независимо от своите конкуренти, доставчици или купувачи и да попречат на конкуренцията на съответния пазар.

(2) Икономическата взаимозависимост или факторите, водещи до създаване на връзка между съответните предприятия по ал. 1 се установява при наличие на всяко едно от следните обстоятелства:

1. характеристиките на съответния пазар улесняват координиране на поведението на предприятията на пазара, без необходимост от изрично споразумение;

2. наличие на устойчивост и предвидимост на поведението на предприятията;

3. ограничена степен на ефективна конкуренция на пазара;

(3) При преценката си по ал. 1 и 2 комисията може да вземе предвид:

1. структурата, степента на концентрация на съответния пазар и пазарните дялове на участниците;

2. нивото на прозрачност на съответния пазар и възможността за системно и безпрепятствено наблюдение на поведението на конкурентите;

3. наличието на бариери за навлизане и потенциална конкуренция;

4. хомогенност на стоките или услугите на съответния пазар;

5. липсата на насрещен натиск от страна на конкуренти, търговски партньори и потребители; и

6. други релевантни икономически и правни фактори.

(4) В случай, че предприятията, които са обект на проучване, притежават заедно на съответния пазар, пазарен дял от най-малко 60 на сто, в тежест на съответните предприятия е да докажат, че спрямо тях не са налице обстоятелствата по ал. 1.

(5) Наличието на съвместно господстващо положение не изисква доказване на споразумение или съгласувана практика между предприятията по смисъла на чл. 15.

1.4. Създава се нов § 4:

„§ 4. Заглавието на чл. 21 се изменя така: „ЗАБРАНА ЗА ЗЛОУПОТРЕБА С МОНОПОЛНО, ГОСПОДСТВАЩО ИЛИ СЪВМЕСТНО ГОСПОДСТВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ“.

1.5. Създава се нов § 5:

§ 5. В дял втори, глава четвърта се създават чл.21а- 21в:

„Забрана за налагане на прекомерно високи цени

Чл. 21а. Забранено е поведението на предприятия с монополно или господстващо положение, както и на две или повече предприятия със съвместно господстващо положение, изразяващо се в налагане на

прекомерно високи цени, с което може да се предотврати, ограничи или наруши конкуренцията и да се засегнат интересите на потребителите.

Обхват на забраната за налагане на прекомерно високи цени

Чл. 21б. (1) Забраната по чл. 21а се прилага, когато липсва обоснована връзка на цената с икономическата стойност на продукта и/или услугата.

(2) При определяне на прекомерност на цената комисията прилага един или повече от следните критерии:

1. критерий „разходи плюс“ - когато продажната цена значително надвишава икономически обоснованите разходи и разумна норма на печалба;

2. сравнителен критерий - когато цената съществено надвишава цените на същите или сходни стоки или услуги в други държави – членки на Европейския съюз;

3. исторически критерий - когато е налице значително увеличение на цената от предприятието за кратък период без обективна икономическа причина;

4. критерий за икономическа стойност - когато цената е непропорционална спрямо икономическата стойност на стоката или услугата;

5. други релевантни икономически и правни критерии.

(3) Прилагането на критериите по ал. 2 се извършва въз основа на икономически анализ и методика, утвърдена от Министерския съвет по предложение на комисията.

Неприложимост на забраната по чл. 21 и 21а

Чл.21в. Забраната по чл. 21 и 21а не се прилага в случай, че предприятието докаже наличие на обективни икономически причини, включително:

1. увеличение на производствените разходи;

2. промени в логистичните разходи;

3. външни пазарни фактори;

4. други доказуеми икономически обстоятелства.“

2. Досегашният § 2 става § 6 и се изменя така:

§ 6. Създава се чл. 27а:

„Секторни анализи на пазари с висока обществена значимост

Чл. 27а. (1) Комисията извършва секторни анализи на пазари с висока обществена значимост, включително:

1. селскостопански и бързооборотни хранителни продукти;

2. горива;

3.енергетика;

4. телекомуникации;

5. фармация.

(2) Анализите по ал. 1, т. 1 и 2 се публикуват ежегодно по реда на чл. 68.

3. Досегашният § 3 става § 7 и в него се правят следните изменения:

В чл. 28а:

а) в ал. 3 думата „поддържа“ се заменя с „води и поддържа“;

б) в ал. 5 думата „съмнения“ се заменя с „рискове“;

в) в ал. 6, т. 2 букви а) и б) да отпаднат.

4. Досегашният § 4 да отпадне.

5. Досегашният § 5 става § 8 и в него се правят следните изменения:

а) в т. 1 относно чл. 37б, ал. 1:

аа) точки 13 и 14 се изменят така:

„13. налагане от купувача на търговски условия, които доставчикът не би приел при наличие на други възможности за реализация на продуктите;

14. налагане от купувача на договорни условия, които създават значително неравновесие в правата и задълженията на страните, в резултат на което се увреждат или могат да бъдат увредени интересите на доставчика;“;

бб) в т. 16 думата „начисляване“ се заменя с „едностранно налагане“.

вв) в т. 17 думата „надценки“ отпада.

гг) в т. 18 думата „изискване“ се заменя с „искане от купувача“;

дд) точка 19 се изменя така:

„19. Прилагане на търговски модел, при който реалната придобивна цена се формира чрез скрити, последващи или непрозрачни плащания, бонуси, компенсации или прихващания и/или доставчикът не може да установи по ясен начин реалната стойност на сделката към момента на доставката.“

ее) точка 23 да отпадне.

жж) в т. 27 накрая се добавя „освен когато това е изрично предварително договорено между страните във връзка с производство, доставка или реализация на продукти под собствена търговска марка на купувача“;

зз) в т. 28 накрая се добавя „освен когато използването на различен формат е предварително договорено във връзка с реализация на продукти под собствена търговска марка на купувача“

ии) точка 29 се изменя така:

29. изискване продукт, доставен от доставчика в брандирана опаковка, амбалаж или разфасовка, да бъде разопакован, разфасован, предлаган насипно, наливно, витринно или в друг небрандиран вид, когато това води или може да доведе до заличаване, прикриване, замяна или затрудняване установяването на търговската марка, произхода, производителя или доставчика на продукта от крайния потребител, освен когато:

а) това е предварително изрично договорено между страните във връзка с производство, доставка или реализация на продукти под собствена търговска марка на купувача; или

б) естеството на продукта, начинът на продажба или приложимите нормативни изисквания предполагат продажба в насипен, наливен, витринен или разфасован вид, при условие че на мястото на предлагане е осигурена ясна, видима и недвусмислена информация чрез етикет, табела, маркировка или друг подходящ способ, позволяващ идентифициране на производителя, доставчика, търговската марка (когато е приложимо) и произхода на продукта.

кк) точка 31 се изменя така:

„31. Прилагане от купувача на ценова промяна по искане на доставчика, при която намаленията на доставните цени се приемат и отразяват незабавно, когато са в полза на купувача, а увеличенията на доставните цени се отлагат без обективна икономическа причина, и това води или може да доведе до необосновано икономическо предимство за купувача или до прехвърляне на икономически риск върху доставчика;“

лл)в т. 32 думите „заплашване с“ се заменят със „заплашване от купувача за“.

мм) точка 33 да отпадне.

б) точка 2 се изменя така:

„2. Създава се ал. 4

„(4) За нелоялни търговски практики се смятат и всички действия или договорни отношения, които противоречат или заобикалят разпоредбите на ал. 1 и чл. 37в и могат да застрашат или увредят интересите на доставчика по недобросъвестен начин.“

6. Досегашният § 6, който става § 9 и в него се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1:

аа) в текста преди т. 1 след думата „предварително“ се добавя „писмено“, а думата „писмени“ се заличава;

бб) в т. 2 думите „на купувача“ се заличават;

вв) точка 8 да отпадне.

б) в ал. 2 т. 7 се изменя така:

„7. данните по т. 1 и 2 са подадени в регистъра по чл. 28а, ал. 1, когато продуктите попадат в обхвата му.“

в) в ал. 3 се създават т. 8 и 9:

„8. плащанията за единица стока или общия размер на плащанията, в зависимост от случая;

9. разходите за плащане, както и информация за това на какво се основават."

г) алинея 4 се изменя така:

„(4) При неизпълнение на условията по ал. 2 и 3 се смята, че е налице нелоялна търговска практика, освен ако купувачът докаже противното."

д) алинея 5 да отпадне.

7. Досегашния § 7 да отпадне, тъй като е отразен в нов § 12.

8. Да се създаде нов § 11:

§ 11. В чл. 56, ал.1 изречение първо думите „или да наложи други мерки" се заменят с „или да преустанови или измени прилаганите търговски условия и ценова политика или да наложи други структурни или поведенчески мерки".

9. Досегашните § 8 и 9 да отпаднат.

10. Досегашният § 10 да отпадне, тъй като е отразен в създадения нов § 11.

11. Да се създаде нов § 12:

„§ 12. В чл. 95 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1;

2. Създава се ал. 2:

„(2) В случаите по чл. 37б и чл. 37в, когато са налице данни, че търговската практика може да е нелоялна, купувачът трябва да докаже, че същата не съдържа белези, които я правят забранена."

12. Досегашният § 11, който става § 13 се изменя така:

§ 13. В чл. 100, ал. 1, т. 1 думите „по чл. 15 или 21" се заменят с „по чл. 15, 21 или 21а".

13. Досегашният § 12, който става § 14 се изменя така:

§ 14. Създава се чл. 100а:

„Чл. 100а. (1) При неподаване на данни за вписване в регистъра по чл. 28а, ал. 1, както и при подаване на невярна, непълна или заблуждаваща информация, когато това води или може да доведе до прикриване на нелоялна търговска практика, на нарушителя се налага имуществена санкция:

1. за предприятия с годишен оборот до 2 500 000 евро – от 2 500 до 25 000 евро;

2. за предприятия с годишен оборот от 2 500 000 до 25 000 000 евро – от 10 000 до 100 000 евро;

3. за предприятия с годишен оборот от 25 000 000 до 250 000 000 евро – от 25 000 до 250 000 евро;

4. за предприятия с годишен оборот над 250 000 000 евро – от 50 000 до 500 000 евро или до 1 на сто от общия оборот за предходната финансова година, когато тази сума е по-висока.

(2) При повторно нарушение, извършено в едногодишен срок, имуществената санкция е в размер до два пъти максималния размер по ал. 1, но не повече от 2 на сто от общия оборот за предходната финансова година.

(3) При системни нарушения се налага имуществена санкция в размер до 10 на сто от общия оборот за предходната финансова година. Системни нарушения са три или повече нарушения по ал. 1, извършени за период от две години.

(4)Установяването на нарушенията и налагането на наказания се извършва от министъра на икономиката, инвестициите и индустрията или от оправомощено от него лице.

14. Досегашният § 13, който става § 15, и в него се правят следните изменения и допълнения:

а) точка 61 се изменя така:

„61. „Бизнес оператор“ е:

а) лице по смисъла на чл. 9 от Закона за храните

б) търговец на пресни плодове и/или зеленчуци по смисъла на § 1, т. 20 от допълнителните разпоредби на Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз;

в) производител на плодове и зеленчуци, който притежава и/или ползва обект за търговия на едро;

г) лице, извършващо търговия на дребно, когато притежава и/или ползва склад към обекта за търговия на дребно, в който се съхраняват, разпределят и претоварват продукти в големи обеми, характерни за търговия на едро;

д) собственикът и/или ползвателят на обектите за съхранение на зърно, вписан в регистъра по чл. 58н, ал. 5 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз;

е) лице, извършващо търговия със зърно (обикновена пшеница, твърда пшеница, царевица, ечемик, ръж, овес, тритикале, слънчоглед, рапица, соя и оризова арпа) над 50 тона годишен обем за всеки продукт;

ж) вносител на храни;

з) други лица, извършващи търговия с продуктите, определени в

наредбата по чл. 28а, ал. 4.“

б) създава се т. 63

„63. „Прекомерно висока цена“ е цена, която значително надвишава икономически обоснованите разходи за производство, придобиване и реализация, включително разумна норма на печалба.“

15. В досегашния § 14, който става § 16, думата „шест“ се заменя с „три“

16. Досегашният § 15, който става § 17, се изменя така:

§ 17. В едномесечен срок от приемането на наредбата по чл. 28а, ал. 4 Министерството на икономиката, инвестициите и индустрията съвместно с компетентните органи, определени в наредбата по чл. 28а, ал. 4, изготвя задание за изработка на електронния регистър по чл. 28а, ал. 1.

17. Досегашният §17, който става § 19, се изменя така:

„§ 19. В двумесечен срок от влизането в сила на този закон Комисията за защита на конкуренцията изготвя и предлага за утвърждаване от Министерски съвет методиката по чл. 21б, ал. 3.“

18. Досегашният §18, който става § 20, се изменя така:

„20. Образуваните до влизането в сила на този закон производства се довършват по досегашния ред.“

Мотиви:

Предложените промени са необходими с оглед прецизиране на текстовете и пълното им съответствие с Директива (ЕС) 2019/633, поставянето на разпоредбите на систематичното им място в закона, както и съкращаване на сроковете за приемането на съответните подзаконови нормативни актове.

ВНОСИТЕЛ:

Явор Гечев

Константин Проданов